

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY OCHRONY PRACY

OPRACOWANY PRZEZ OŚRODEK DOKUMENTACJI CENTRALNEGO INSTYTUTU OCHRONY PRACY

DODATEK DO MIESIĘCZNIKA „BEZPIECZEŃSTWO i HIGIENA PRACY”

Rocznik 1

WARSZAWA — 1950

Nr 2

OCHRONY OSOBISTE

26* 614.895.1:546.49:648 (04) T2-1. 51

Migaj K. W. **Odzież ochronna przy pracy z ręką i jej oczyszczanie.** Specodieżda pri rabotie so rtutju i oczystka jejo ot posledniej. *G i g i e n a i S a n i t a r i a* — Moskwa, mies. Nr 6, 1950, s. 17, A4, 3 str., 1 rys., 2 tabl. — Rodzaje i sposoby badania tkanin na przepuszczalność i chłonność par rtęci, oraz sposoby oczyszczania (prania) odzieży zanieczyszczonej rtęcią lub jej parami. Sposób stosowany powszechnie w Zw. Radzieckim powinien znaleźć zastosowanie u nas.

27* 614.893.63:621.791.7 (04) T2-1 51

Rzęcki M. inż. prof. **Oslony ochronne dla spawaczy łukiem elektrycznym** — *G a z, W o d a i T e c h n i k a S a n i t a r n a* — Warszawa, mies., tom 24. Nr 11, listopad — 1950 r., s. 418, A4, 1,7 str., 3 rys. — Autor podaje zasadę ochrony twarzy i oczu przy spawaniu łukiem elektrycznym. Następnie podane są typy ochron — tarcze i przyłbice — oraz pewne dane liczbowe potrzebne przy konstrukcji tego sprzętu. Z nowszych rzeczy, do tej pory u nas nieużywanych, omówiony jest skórzany hełm ochronny ze szkłem unoszonym, który ma zastosowanie przy spawaniu żeliwa i użyciu elektrod znacznych wymiarów. Na zakończenie autor podkreśla, że spawanie elektryczne nie jest szkodliwe dla zdrowia, o ile stosowane są odpowiednie ochrony, a nawet promienie nadfioletowe mają dodatni wpływ na organizm.

28* 614.898.6:662.92 (04) T2-1 51

Babałow A. F. (Z tyfliskiego instytutu ochrony pracy wszechzwiąz. Centr. Związku Zw. Zawodowych im. Kirowa). **W sprawie stosowania ekranów odbijających w walce z promieniowaniem ciepła z pieców przemysłowych.** K woprosu o primienieni ekranow otrażenia dla borby z tieploizluczeniem promyszlennych pieczej. *G i g i e n a i S a n i t a r i a* Nr 7, 1950, s. 49, B5, 1,5 str., 2 tabl. — Badania przeprowadzone przez autora zarówno laboratoryjnie jak i w naturalnych warunkach przemysłowych wykazały, że ekrany odbijające ciepło mogą skutecznie poprawić warunki pracy w wysokiej temperaturze.

OŚWIETLENIE I OCHRONA WZROKU

29* 613.645:617.7:628.518:628.976:658.24 (02) T2-1. 51

Weston H. C. **Wzrok, światło a sprawność.** *Sight, Light nad Efficiency* Londyn — H. K. Lewis. 1949. D, A5, str. 322, 132 rys., 13 tab. — Książka, która jest wynikiem studiów wieloletnich wybitnego fachowca-lekarza, omawia głównie zagadnienia stosunkowo nowe i najślabiej w okulistyce przemysłowej opracowane tj. zmęczenie wzroku, analizując szczegółowo wszystkie czynniki fizyczne i psychiczne z tym związane. Wpływ oświetlenia, wielkości obiektu, jego odległość od oka i kontrastu jest omówiony dokładnie i wszechstronnie. W specjalnie szeroko potraktowanej kwestii oświetlenia uwzględnione są najnowsze zdobycze w tej dzied-

zinie. Poruszona jest również sprawa stosowania barw w przemyśle, zbyt może jednak pobieżnie. Książka jest na równi instruktywna dla lekarzy jak i elektryków — oświetleniowców, gdyż jednych i drugich wprowadza w graniczące ze sobą działy tych dziedzin. Należy zanotować nową nomenklaturę prac w zależności od odległości ich od oka („ankoramiczna, mesoramiczna, teloramiczna“) i wiele oryginalnych wykreśłów graficznych obrazujących współzależność różnych czynników, warunkujących dobre widzenie. Książkę uzupełniają liczne ilustracje i tablice norm oświetleniowych.

30* 613.73:621.32:628.976:658.24 (04) T2-1. 51

— **Planowe oświetlenie w przemyśle.** „Planned Lighting In Industry“ Eindhoven — Holandia — 1949 „P h i l i p s“, A4, 18 str., 12 fot., 5 rys., 8 tabl. — Broszurka jest krótkim i treściwym omówieniem wad złego oświetlenia i korzyści oświetlenia racjonalnego i planowego w zakładach pracy. Autor podkreśla ważność oświetlenia ogólnego sugerując użycie rur fluoryzujących, jako źródła światła usuwającego szereg dotychczasowych niedomagań oświetlenia żarowego i ułatwiającego walkę ze zmęczeniem. Jest ujęta w formie planowej i ilustrowana dobrze dobranymi zdjęciami wewnątrz przemysłowych. Nie wnosząc zasadniczo niczego nowego do samego zagadnienia jest jednak wartościowa ze względu na syntetyczne i jasne ujęcie problemu.

31* 628.976:669.18:658.24(489) (04) T2-1. 51

Khogh Ir. Kopenhaga. **Obróbka z grubsza a brudne lampy.** (Rough Work And Dirty Lamps) *L i g h t i n g R e v i e w*. Vol. 1949/50, No. 5, s. 10, A4, 2 str. — Miejscem pracy wymagającym specjalnego podejścia ze strony oświetleniowca są huty stalowe, a to ze względu na specyficzne wymagania oświetlenia i szybkie brudzenie się lamp i opraw. Autor przestrzega przed instalowaniem zbyt silnego oświetlenia, przeskadzającego w ocenie temperatury stopionej stali i poddaje szczegółowej analizie naukowej instalację oświetleniową w jednej z hut duńskich. Praca nie wnosi niczego szczególnie nowego, stanowi jednak dość wartościowy przyczynek do stosunkowo skąpej literatury nowoczesnej odnoszącej się do prac teloramicznych.

32* 612.84/88:658.24 (04) T2-2. 51

H. Hartridge. **Najnowsze zdobycze fizjologii widzenia, część III.** *Recent Advances in the Physiology of Vision. Part III. British Medical Journal*. 10 czerwca, 1950 r., s. 1331, A4, 10 str., 4 wyk. 36 poz. bibl. — Obszerny referat, podzielony na XV sekcji, sumujący liczne i żmudne badania autora — jest poświęcony głównie zagadnieniom poczucia barw (z ich zastosowaniem praktycznym), dalej wpływowi różnych rodzajów światła na siatkówkę i czynność widzenia, wreszcie szeroko dyskutowanemu stosunkowi poczucia jasności do poczucia barwy. Badania autora i współ-

pracowników, należące do najtrudniejszych w fizjologii są skonfrontowane z obszerną literaturą i otwierają kilka ciekawych aspektów w teorii widzenia. 1. Wbrew panującym ostatnio poglądom jest możliwość istnienia dwóch osobnych dróg — dla poczucia jasności i poczucia barwy rozdzielających się w swojej drodze ku ośrodkom wyższym. 2. W sygnalizacji świetlnej kolorem najlepszym okazał się czerwony. Zielony, niebieski i żółty są dobre tylko przy wysokiej intensywności. 3. Nowe metody pomiaru gątek ocznych promieniami X pozwalają na prowadzenie doświadczeń nad istnieniem specjalnych hormonów, kierujących wzrostem gałki ocznej i jej refrakcją. Praca pisana jest w sposób trudny, przy użyciu zawilego stylu i języka.

33 * 613.64:621.32:628. 976:658.24 (04) T2-2. 51

Kalff L. C. i Dr. Vermeulen D. **Normy oświetlenia.** Standards Of Illumination. Amsterdam „Lighting Review“, miesięc. Nr 5-1949/50, s. 27., A4, 5 str., 9 fot., 3 rys., 3 tab. Zastanawiając się nad trudnym problemem opracowania norm oświetlenia, autorzy biorą za podstawę swoich rozważań prace H. Westona i jego obliczenia pracy wzrokowej w stosunku do oświetlenia, kontrastu i wielkości obiektu. Wzrost wydajności pracy wzrokowej nie jest wprawdzie jednoznaczny z wzrostem produkcji, na którą wpływa zespół wielu czynników, jest jednak w chwili obecnej najlepszym sposobem obliczania norm. W konkluzji autorzy dochodzą do wniosków, pokrywających się z pracami Westona. Artykuł ilustruje szereg fotografii dobrze obrazujących różne rodzaje pracy wzrokowej. Te ilustracje wraz z dołączonymi obliczeniami są nowe i wartościowe.

34 * 613.645:628.976:677 (04) T2-2. 51

Michelis B. inż. **Przyczynki do racjonalizacji oświetlenia w przemyśle włókienniczym.** Przemysł Włókienniczy — Łódź. — miesięc. Nr 1-2 stycznia — luty 50, s. 5, A4, 0,5 str. — Badania przeprowadzone w Szwajcarii wykazały, że światło białe daje gorsze wyniki pracy, a światło blade-pomarańczowe mniej męczy wzrok. Podane jest nieco danych z przeprowadzonych doświadczeń. Krytyka systemu ochronnego od nadmiernego blasku za pomocą posrebrzanych krążków. Przykład próby osiągnięcia wzrostu wydajności instalacji. Nadaje się specjalnie do przeczytania przez zajmujących się zagadnieniem oświetlenia i jego wpływem na oczy.

35 * 535:613.645:614.893 T2-2. 51

Bragg W. — tłumaczył: Kapuściński Wł. Dr. **Światło.** The universe of light. Spółdzielnia Wydawnicza Czytelnik, 1948, wyd. 2. D, A5, x + 305 str., 110 rys., 26 tabl. — Książka omawia jeden z działów fizyki — promieniowanie. Temat książki ujęty jest w 6 rozdziałach, dotyczących: 1) natury światła, 2) oka i procesu widzenia, 3) barwy, 4) polaryzacji światła, 5) promieni Rentgena, 6) fal i korpuskułów. Autor w sposób przystępny, za pomocą przykładów wyjaśnia skomplikowane zjawiska widzenia, powstawania barw, polaryzacji światła itp. Książka zawiera dużo przykładów zjawisk, z którymi stykamy się w życiu codziennym, których nie można znaleźć w podręcznikach optyki. Przykłady te doskonale wyjaśniają cały szereg powszednich zjawisk. Szczególnie ciekawe i wni-

kliwie interpretowane są zjawiska widzenia i powstawania barw. Dzięki prostocie ujęcia oraz opisowi całego szeregu doświadczeń, książka może oddać specjalne usługi ludziom zajmującym się badaniami okulistycznymi i konstrukcją przyrządów optycznych. Na uwagę zasługuje omówienie złudzeń optycznych, oraz wszelkich wad optycznych oka, co ma szczególne znaczenie przy pracach związanych z ochroną wzroku i zagadnieniach powstawania wypadków przy pracy.

PRZEMYSŁOWA SŁUŻBA ZDROWIA

36 * 331.82:614.212/47 (04) T2-2. 51

Hempel W. W. **Oddział lekarski w zakładach przemysłowych i jego praca.** Wraczebnij ucstastok na promyszlennych przedprijatach i jewo rabota. Sowiet-skoje zdrawo ochranienije. Moskwa, miesięc., 1950 r. Nr 4. s. 48. Artykuł B5. 4 str. Oddziały lekarskie w dużych zakładach pracy istnieją tylko w Związku Radzieckim. Autor podaje czony, wchodzące w skład tych Oddziałów, opisuje metody ich pracy, ilustruje to przykładem z życia takiego Oddziału w jednym z dużych zakładów pracy. Artykuł daje dużo materiału, mogącego służyć za wzór dla naszych organizatorów Służby Zdrowia.

37 * 331.82:614.212:622.33 (04) T2-2. 51

Dworkin A. M. (Instytut organizacji Służby Zdrowia i historii medycyny im. N. A. Siemaszki) Dyr. N. A. Winogradow (Akad. Nauk Medycyny ZSRR) **Organizacja pomocy lekarskiej w przemyśle węglowym.** Organizacija Medicinskowo obsluziwanija raboczich ugołnoj promyszlennosti. Sowiet-skoje Zdrawo ochranienije Moskwa 1950 r. Nr 44. s. 52. B5, 5 str., 8 tabl. — Praca podaje ramy aparatu leczniczo - zapobiegawczego w przemyśle węglowym, liczbę zatrudnionych tam lekarzy, posiadanych własnych łóżek szpitalnych. Autor opisuje z jakich części składa się cały aparat oraz przytacza przykładowo rozmiary każdego z nich w zależności od stanu zatrudnienia, rozlokowania szybów w poszczególnych kopalniach, odległości szpitala okręgowego itp. Praca zawiera też liczbę etatów lekarskich w stosunku do wielkości załogi z podziałem na liczbę godzin ordynacyjnych i profilaktycznych.

38 * 331.82:614.212:634.9 (04) T2-2. 51

Tiukin A. P. (Klinika propedeutyczna chirurgii i katedra organizacji Służby Zdrowia Archangielskiego Medycznego Instytutu). **O organizacji pomocy lekarskiej dla pracowników przemysłu leśnego.** Ob organizaciji medicinskowo obsluziwanija raboczich liesozagotowitielnych predprijataj. Sowiet-skoje Zdrawo ochranienije 1950 r. Nr 4, s. 57. B5, 3,5 str. — Artykuł zawiera analizę pracy w przemyśle leśnym, której charakter i metody zmieniły się w związku z przeprowadzoną mechanizacją w tym przemyśle, oraz opis organizacji Służby Zdrowia, dostosowanej do odrębności przemysłu leśnego. Opis ten może służyć na wzór dla organizatorów Służby Zdrowia u nas.

39 * 331.82:614.212/07/ (04) T2-2. 51

Sosnowik J. J. (Z Instytutu higieny pracy i chorób zawodowych Akad. Med. Nauk ZSRR) **W sprawie metod współpracy instytutów naukowo - badawczych z pracownikami Służby Zdrowia w terenie.** K wopro-

su o formach sotrudniczestwa nauczno - issledowatielskich institutow s prakticeskimi medicenskimi robotnikami. *Sowietskoje Zdrawoochranienije* 1950 r. Nr 4, s. 60. B5, 3 str. — Artykuł wskazuje jak organizować współpracę pomiędzy Instytutami Naukowymi jak np. Instytut Higieny Pracy i Chorób Zawodowych w Moskwie z terenem. Przy rozwiązywaniu zagadnienia należy brać pod uwagę doświadczenia czynników miejscowych, rozszerzając w ten sposób granice kolektywów opracowywujących dane zagadnienia. Praca daje ważne wskazówki organizacyjne, które powinny znaleźć szerokie zastosowanie i u nas.

40 * 613.6:614.23:616-057:63 (04) T2-2. 51

Czumak M. M. (Instytut organizacji ochrony zdrowia i historii medycyny im. N. A. Siemiaszki Akad. Nauk. Medycyn. ZSRR). **W sprawie badań zapadalności pracowników rolnych, połączonej z niezdolnością do pracy.** K woprosu izuczenija zaboliewajemosti kołchoznikow s wremiennoj utratoj trudospobnosti. *Sowietskoje Zdrawoochranienije*, Moskwa miész., 1950 r., Nr 5, s. 32. Artykuł B5, 5,5 str., 3 rys., 1 tabl. — Na podstawie statystycznej analizy przyczyn nieobecności w pracy w 24 wiejskich rejonach w 1949 r. ustalono kolejność, w jakiej poszczególne schorzenia wywołują czasową niezdolność do pracy w rolnictwie.

41 * 613.82:614/07/061.3 (04) T2-2. 51

Strielkowa - Szor L. A. **Naukowy Zjazd w sprawach oświaty sanitarnej w zakładach przemysłowych.** Naucznaja konferencija po woprosam sanitarnowo proiswieszczienija na promyszlennych predprijatach. *Gigiena i Sanitaria* 1950, Nr 8, s. 56. B5, 1 str. — Sprawozdanie ze Zjazdu, z którego zainteresowani zagadnieniami oświaty sanitarnej w przemyśle mogą się dowiedzieć o szerokiej problematyce tego zagadnienia.

42 * 331.822:614.212:628.5:658.2 (04) T2-2. 51

Rozanow L. S. **Zapobiegawczy dozór sanitarny nad przemysłem Moskwy w 1949 r.** Prieduprieditielnyj Sanitarnyj nadzor w promyszlennosti Moskwy w 1949 r. *Gigiena i Sanitaria* Nr 9-1950 r., s. 25. B5, 3,3 str. — Autor omawia zadania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przy projektowaniu nowych fabryk, przebudowie starych i dostosowaniu różnych pomieszczeń do celów przemysłowych. Przed rozpoczęciem budowy plany muszą być zatwierdzone przez władze sanitarne, oceniające projekt z punktu widzenia ochrony pracy, higieny przemysłowej i ochrony zdrowia ludności z pobliskiego otoczenia. Praca ta daje wytyczne organizacji dozoru sanitarnego. Muszą one być wzięte i u nas pod uwagę przy organizacji sanitarnych władz budowlanych.

43 * 331.82:331.3:614.212:618.2-083 (04) T2-2. 51

Wolski A. (Z kliniki chorób kobiecych i położnictwa Akad. Lek. w Łodzi). **Ciężarna kobieta zatrudniona w przemyśle.** *Wiadomości Lekarskie* 1950 r. Nr 12, s. 100 B5, 6 str. — Opis zadań w poradni w zakresie ochrony zdrowia kobiety ciężarnej, zatrudnionej w przemyśle. Na tle nowelizacji ustawy o zatrudnieniu kobiet i młodocianych wyliczone są pra-

ce, których nie powinna wykonywać kobieta w ciąży. Są to b. cenne wskazówki dla lekarzy fabrycznych i czynnika społecznego w zakładach pracy.

DZIAŁ OGÓLNY

44 614.898:539.16:542 (04) T2-2. 51

Paul C. Tomkins and Henri A. Levy — Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tenn. **Powierzchnie robocze w laboratoriach radochemicznych.** Working surfaces for radiochemical laboratories. *Industrial and Engineering Chemistry*, Waszyngton, tom 42, nr 8, sierp. 50, s. 1469, A4, 7 str., 5 rys., 3 tabl., 15 poz. bibl. — W artykule podane są sposoby pokrywania powierzchni roboczych w laboratoriach radochemicznych substancjami słobachłonaącymi związki i ierwiastki promieniotwórcze. Z wymienionych sposobów pokrywania podkreślone jest zastosowanie powierzchni szkła, stali bezwęglowej i ołowiu, jako łatwych do oczyszczania i zapewniających higieniczne warunki pracy. Artykuł ten ma znaczenie z punktu widzenia ochrony pracy pracowników zatrudnionych przy badaniu ciał radoaktywnych.

45 614.898:539.16:542 (04) T2-2. 51

Paul C. Tomkins and Henri A. Levy — Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tenn. **Wpływ radoaktywności na sposób projektowania laboratoriów radochemicznych i metody pracy w tych laboratoriach.** Impact of Radioactivity on Chemical Laboratory Techniques and Design. *Industrial and Engineering Chemistry*, Waszyngton, Vol. 41, No. 2, luty 49, s. 228. A4, 3 str., 2 tabl. — Własności radoaktywne substancji promieniotwórczych są niezależne od ich właściwości chemicznych i wobec tego wymagają zastosowania specjalnych metod przy planowaniu odpowiednich laboratoriów i przy prowadzeniu w nich prac badawczych. W artykule podane są sposoby podziału i wyboru przestrzeni roboczych, przedyskutowane są sposoby wentylacji, akumulacji aktywności substancji radoaktywnych oraz metody kontrolowania materiału. Ponadto przedyskutowano najodpowiedniejsze typy mebli laboratoryjnych, materiałów stosowanych do pokrywania powierzchni roboczych i podłóg. Artykuł nasświetla właściwe zorganizowanie pracy w laboratoriach radochemicznych, przez co ułatwia stworzenie odpowiednich warunków pracy w pomieszczeniach zagrożonych działaniem substancji promieniotwórczych.

46 * 331.024.3:331.823:614.8 (04) T2-2. 51

Mierzejewski St. inż. **Bezpieczeństwo pracy wzmaga produkcję i podnosi wydajność pracy.** *Wiadomości Elektryczne* — Warszawa, mies. Nr 11, listopad 1950, s. 22., A4, 1,7 str. — W przemyśle spotyka się często szkodliwe zapatrywanie na opóźniający wpływ przepisów BHP na tempo pracy. Autor udawadnia że wymogi bezpieczeństwa pokrywają się z dobrą organizacją i pewnością ruchu zakładów pracy, a każdy wypadek powoduje straty materialne i społeczne. Przyczyną śmiertelnych wypadków w energetyce są najczęściej: zła organizacja i niskie kwalifikacje pracowników. Wypadki przy pracy i awarie zmniejszają stan personelu wykwalifikowanego uniemożliwiając wykonanie planów produkcyjnych. Na zakończenie autor podaje opis trzech wypadków spo-

wodowanych nieprzestrzeganiem przepisów bezpieczeństwa.

47* 614.825:621.38 (04) T2-2. 51

Delflache M. R. **Przełączniki z komórką fotoelektryczną i ich zastosowanie w dziedzinie zapobiegania wypadkom przy pracy.** Les relais a cellule photoelectrique et leurs applications a la prevention des accidents de travail. P. A. C. T. (Prevention des Accidents, Controles Techniques, Hygiene et Maladies Professionnelles). Bruksela, dwumiesięcznik, t. 4, Nr 4, sierp. 1950, s. 284, A4, 4 str. 3 fot., 4 rys. — Na wstępie autor wyjaśnia w sposób popularny zasadę budowy i działania urządzenia, a następnie omawia główne zasady, których należy przestrzegać w przypadku zastosowania opisywanego urządzenia w dziedzinie zapobiegania wypadkom. Jako przykład podane są opisy trzech instalacji wykonanych przez Zakłady Konstrukcji Elektrycznych w Charleroi. Artykuł daje ogólny pogląd na możliwości zastosowania urządzenia z komórką fotoelektryczną w zakresie zapobiegania wypadkom przy pracy.

48* 614.821 T2-2. 51

Saarino R. inż. dypl. **Stopki przeciwślizgowe do drabin ustawianych na śliskich podłogach.** Leiterfuss für glatte Böden. *Sichere Arbeit*, t. 3, Nr 3, 1950 r., s. 13, A4, 1/2 str., 1 rys. — Autor porusza sprawę zabezpieczania drabin przed poślizgiem. Wymieniając rodzaje oku i materiały stosowane do wyrobu stopiek przeciwślizgowych autor stwierdza, że stosowana powszechnie guma i skóra nie zawsze dają dobre wyniki. (np. przy wilgotnej czy natłuszczonej podłodze betonowej). W zw. z tym autor opisuje stopki wykonane z filcu wełnianego (Manchofilz ans Wolle) zastosowane w jednej z fabryk w Finlandii. Rysunek stopki jest zamieszczony w treści notatki. Opisane stopki stanowią nowość dotychczas u nas nie znaną. Ze względu na prostotę konstrukcji stopki te są godne uwagi i zalecenia.

49* 614.835:661.9 (04) T2-2. 51

Rzęcki M. inż. **Niebezpieczeństwo przy magazynowaniu i stosowaniu butli gazowych.** *Przemysł Chemiczny*. — Warszawa mies. tom. (29) VI. Nr 10 paźdz. 1950 r., s. 586. A4, 4 str. — Autor porusza zagadnienia dotyczące obsługi butli gazowych, odbioru technicznego, analizy chemicznej gazu zawartego w butli, barw ochronnych butli dla poszczególnych gazów, napełniania, zamiany i przechowywania butli. Z punktu widzenia ochrony pracy artykuł zawiera szereg ważnych wskazań dla użytkowników i producentów.

ROLNICTWO

50* 614.8:631.358 (04) T2-2. 51

Mielnik W. A. **Maszyny do uprawy i sprzętu ziemniaków.** Maszyny po kulturze kartofela. *Ogiz*. — *Sielchoz* — Moskwa, 1948 r., II wyd. D, A5, 183 str., 79 rys. — Opis wszystkich czynności związanych z uprawą ziemniaków od chwili zasadzenia aż do sprzętu. Opisane są konstrukcje wszystkich maszyn służących do sadzenia, pielęgnacji i sprzętu ziemniaków.

Podano również sposób użytkowania maszyn z uwzględnieniem momentów niebezpiecznych przy obsłudze. Na specjalną uwagę zasługują maszyny poruszane za pomocą ciągników, jak sadzarka C. K. H. — 2 i kopaczka T. E. K. — 2.

51* 613.633:621.6:631.36:623.511 (04) T2-2. 51

Puzyna Cz. inż. **Zastosowanie dmuchaw przy młocce w świetle badań laboratoryjnych.** *Mechanizacja i Elektryfikacja Rolnictwa*. Warszawa, mies., tom III, Nr 7-8 lip. — sierp. — 1950, s. 20, A4, 3,5 str., 4 rys., 1 wykr. — Dmuchawa — maszyna do mechanicznego transportu bliskiego produktów objętościowych, jak zboże w snopkach, słoma, siano, ziarno. Autor podaje: 1) Opis techniczny maszyny, 2) Pomiary mocy dmuchawy czeskiej i polskiej, 3) Wyniki badań nad optymalną wydajnością dmuchawy produkcji krajowej i czeskiej. W związku z przewidzianą w planie 6-letnim mechanizacją i elektryfikacją wsi oraz ze zmianą struktury gospodarstw rolnych, rozwiązanie mechanicznego transportu dla produktów objętościowych jest sprawą wielkiej wagi. Nie zostało tylko opracowane zabezpieczenie wylotu dmuchawy, konieczne ze względu na ochronę zdrowia odbierającego słomę (ogromne zapylenie).

52* 613.63:631.544 (04) T2-2. 51

Jung Z. inż. **Główne Biuro Elektryfikacji Wsi. Wyniki obserwacji 100-litrowego parnika elektrycznego.** *Mechanizacja i Elektryfikacja Rolnictwa* — Warszawa, mies. Nr 9 - 10 wrzes. — paźdz. — 1950, s. 40, A4, 4,6 str., 2 rys., 4 wykr. — Opis budowy i działania parnika elektrycznego, użytego przy pierwszych badaniach G. B. E. W. nad parnikami elektrycznymi. Wyniki badań dały ciekawe dane porównawcze kosztu parowania 1 kg ziemniaków parnikiem elektrycznym i węglowym, zależność mocy parnika od wielkości napięcia prądu, oraz porównawczą kalkulację amortyzacji obu typów. Badania wykazały duże zalety techniczne, niską cenę użytkową i higieniczne warunki pracy. Przy stosowaniu parnika elektrycznego powietrze pozbawione jest dymu, swędu i nadmiaru pary. Oszczędność pracy i czasu ludzkiego, przy użyciu parnika elektrycznego, wobec stale wzrastającego braku sił roboczych na wsi, stawia sprawę rozpowszechnienia użytkowania parnika elektrycznego na czołowym miejscu zagadnień elektryfikacji gospodarstw wiejskich.

53* 613.6:631.358 (04) T2-2. 51

Żelazny W. — **Radziecki kombajn buraczany.** *Traktorzysta - Mechanik* — Warszawa, mies. Nr 9, wrzes. 1950, s. 11, A4, 1 str., 1 rys. — Skonstruowany przez Pawłowa - Gierasimowa jednorzędowy kombajn buraczany SPG-1 — dostosowany jest do ciągnika Uniwersal 2. — Autor artykułu podaje przebieg pracy kombajnu SPG - 1, który jednocześnie wykopuje buraki, obcina nać, oczyszcza korzenie buraków z ziemi oraz składa w oddzielne rzędkie korzenie i nać buraczaną. Zmechanizowanie zbioru buraka cukrowego ma obecnie ważne znaczenie przez zwiększenie wydajności przy jednoczesnym zmniejszeniu wysiłku.